

TEDNIK ZA VSE

Izhaja vsak četrtek.

V Ljubljani, dne 20. decembra 1934.

Leto I. Štev. 3.

Mesečna naročnina Din 4.—. Za inozemstvo Din 8.—. Uredništvo in uprava se nahajata Moste, Tovarniška ul. 11.

Mir ljudem na zemlji . . .

Že od pamtiveka praznuje človeštvo božič, kot praznik miru in sprave. Danes, ko živimo v tako burnih časih, ko vse človeštvo preživlja eno največjih kriz, ki jih pozna zgodovina, danes je tembolj potrebno, da ta praznik praznujemo s tistim čustvom, ki ga ta praznik po svojem pomenu zasluži.

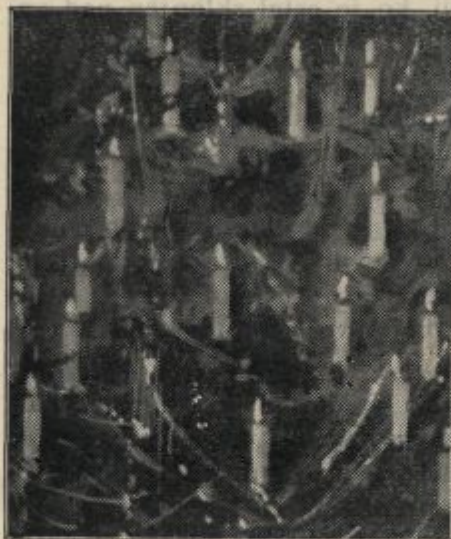
Tih in skromen bo naš letošnji božič. Vsak izmed nas je imel svoje skrbi, za marsikoga je bilo letošnje leto žalostno in grenko. Marsikateri udarec usode nas je zadel. Pa pustimo skrbi; samo za par ur se jih otresimo in prisluhnimo tistemu tajinstvenemu izžarevanju Svete noči, ko vsa narava razodeva mir . . .

Mnogo je želja, ki se človeku porajajo v duši, ko začuti dih svete noči. Lepe misli ima človek, ko sliši preko poljan brnenje zvonov in ne hote sežeš v roko svojemu sovražniku in mu porečeš: „Brat!“

Letošnji božič je za nas Jugoslovane še prav posebno bridek. Prvič ga praznujemo brez svojega Velikega Očeta, ki se je preselil tja, kjer vladata večni mir in sprava. Zato je prav, da se tudi ob tem velikem prazniku spomnimo Njegove oporoke in da si vsi, kar nas stanuje v

naši lepi skupni domovini, sežemo v roke in kot bratje ene krvi prisežemo: **Eno smo in eno hočemo ostati!**

Ob tem veličastnem prazniku se spomnimo tudi svojih bratov in se-

strá, ki še niso v svojem svobodnem domu in jim zakličimo: „Naši ste in ostanete!“

A tudi onih, ki jih je skrb za vsakdanji kruh pregnala v tujino, ne pozabimo! Njim vsem naš iskren: „Srečen božič!“

A vsem Vam, dragi čitatelji: Blagoslovljeni prazniki!

Mary so ugrabili . . .

Izvirni roman „Rakete“. — Spisal Hinko H. R.

(3. nadaljevanje.)

Jack je jel nervozno pogledovati na uro. — Dolgo je ni!, si je mislil in nestrpno bobnal s prsti po mizi.

Ko je kazala ura trideset minut čez polnoči, je Jack vstal. Poznal je svojo prijateljico in njeno točnost. Ako je ni bilo doslej, je sploh ne bo, in moralo se je z njo nekaj zgoditi.

Ta misel je Jacka prisilila, da je pričel odrivati plesalce, ki so mu bili na poti. S težavo se je preiril do vrat. Skoraj planil je v garderobo in par minut kasneje ga je že avto peljal proti letališču.

* * *

Cenjena bralka in bralec mi bosta oprostila, ako sežem nazaj v dogodke, ki so se vršili še predno se je pričela ta povest.

Oni dan, oziroma ono popoldne, ko je Žid odšel po skrivnih stopnicah v klet in smo mu mi sledili, smo videli, da je imel zaprto Rosenfischevo hčer Mary. Kako je ona prišla tjakaj?

Mary je imela majhno enokrilno letalo, ki ga je vodila sama. To

je bila njena najljubša zabava. Često je delala z njim izlete v zračne višave, kjer se je zdela sama sebi kot ptica, ki leti kamor hoče...

Tudi tisti dan je že na vse zgodaj odletela s svojim letalom. Očetu je sporočila, da se vrne šele pozno zvečer in da je ni treba čakati.

Bil je krasen dan, skoro brez sapice. In Mary je uživala krasen razgled, ki se ji je nudil iz letala.

Naenkrat je začutila, da stoji nekdo za njenim hrbtom. Okrenila se je ter zagledala mladega moža, ki jo je mirno opazoval. Toda ona ni bila ena izmed onih, ki takoj izgubijo oblast nad seboj, čim zapazijo pred seboj človeka, ki očitvidno ni imel dobrega namena.

— Kaj hočete?, je pogumno vprašala Mary tujca, ne da bi pri tem le za trenutek izpustila krmilno kolo.

Tujec ni odgovoril ničesar, le nemo je zrl v Mary.

— Ponovno vas vprašam, kaj hočete tukaj; in sploh kako ste prišli sem?

— Kakor vil, je odgovoril tujec ter se nasmehnil.

— Ni res, vi lažete!, je dejala Mary.

— Ali ste pregledali letalo predno ste startali?

— To pot sem to res opustila, je priznala Mary.

— No vidite, je dejal tujec, — ako bi tega to pot ne opustili, bi me morali najti, ker sem bil skrit v zadnjem koncu letala.

Mary se je ugriznila v ustnico. — A kdo ste vi?

— Fred je moje ime, ako vam je s tem kaj pomagano.

— In kaj želite? Morda bi končno vendarle povedali vzrok, čemu se nahajate tukaj?

Tujec se je zasmel, a nato se je takoj zresnil. — Spustite se na zemljo, Miss!

Mary je trdneje prijela za krmilno kolo. — Mi ne pride niti na misel!

— Tako? In če vas prisilim?

Debelo ga je pogledala, kakor da mu ne verjame. — Mene? Prisilili? Vi?

Tujec je resno prikimal. — Da! Nato je nastala za trenutek tišina, ki jo je motilo le brnenje motorja.

Hipoma pa je tujec zagrabil Mary za roko tako trdno, da je ta skoraj zaječala od bolečine. A kljub temu ni izpustila krmilnega kolesa.

— Izpustite me!

— Ne izpustim vas!

Tedaj se je vnel med Mary in Fredom kratek, a ljut boj.

Mary se je otepala Freda, ki jo je vedno bolj dobival v svojo oblast. Končno je Fred potegnil iz žepa robec ter ga zatlačil Mary v usta.

Mary je izgubljala zavest...

Letalo, ki ga sedaj ni nihče več vodil, se je nevarno nagibalo in vsak čas je moglo strmoglaviti na tla.

Tedaj je Fred s svojimi močnimi rokami prijel Mary, jo z jermenom močno in trdno privezal nase ter stopil v zadnji konec letala.

S posebno pripravo je odprl hermetično zaprta vrata, trenutek počakal, nato pa se je pognal z Mary vred v globino...

* * *

Mogočnega Rosenfischja smo pustili, ko je ostal sklonjen nad pogodbo, ki jo je napravil z doktor Bugovskijem ter Fredom.

Dolgo je slonel nad njo ter računal, koliko bo zaslužil, ako se načrt posreči.

Ura je kazala že dve po polnoči, ko se je Rosenfisch dvignil, da odide v svojo spalnico. Prej pa je še hotel voščiti Mary lahko noč, ako ta še ne spi.

Ko je došel do Maryne spalnice je pritisnil uho na vrata. Ker ni čul v njej nikakega glasu, je bil prepričan, da Mary spi in zato jo ni hotel buditi. Odšel je dalje v svojo spalnico.

Sredi spanja pa je naenkrat Rosenfisch skočil po konci. Zvonec telefona na njegovi nočni omari je neusmiljeno pel.

Nejevoljen, da ga nekdo moti sredi noči, je Rosenfisch snel slušalo.

— Halo, tukaj Rosenfisch! Kdo tam?

— Direkcija letališča! Pridite takoj na letališče!

Rosenfisch je odvrigel slušalo ter z naglico, ki mu je človek ne bi pripisoval, skočil iz postelje. Prva njegova misel je bila Mary, nekaj se je moralo zgoditi, morda nekaj strašnega, ker sicer ga ne bi sredi noči klicali na letališče.

In hitro se je pričel oblačiti. Nato je pozvonil svojemu slugi, ki je pritekel še ves zaspan.

— Hitro pripravite avto!, je ukazal Rosenfisch. Sluga je tekel brez vprašanja izpolnit ukaz.

Kmalu je sedel Rosenfisch v avtomobilu, ki je z vso naglico drvel proti letališču.

* * *

Ko je Jackov avto došel do letališča, je Jack skočil še iz skoro drvečega voza. Tekel je proti postaji letališča. Ves zasopel je stopil v pisarno.

Uradnik, ki je imel nočno službo, je začudeno pogledal mladega moža v kepu in cilindru. Te vrste gosti v letalski pisarni niso bili v navadi.

— Ali je inšpektor letalske službe tukaj?, je vprašal Jack še ves zasopel.

— Ali želite posebno letalo?

Jack je nejevoljno odkimal z glavo. — Ne! Gre za čisto nekaj drugega! Zgoditi se je morala nesreča.

Uradnik je debelo pogledal. — Nesreča? O kaki nesreči govorite?

— Ni mi do šale! Neko letalo se je moralo ponesrečiti. Peljite me, prosim, takoj do inšpetorja.

Uradnik je odkimal z glavo. — To ne bo mogoče, kajti gospod inšpetor sploh ni tukaj in ga pred jutrom tudi ne bo.

Jack je nervozno snel cilinder z glave ter ga zalučal v kot. — Za boga, moram govoriti z njim.

— Rekel sem, da ni mogoče! Uradnik je nadaljeval mirno s svojim delom.

Jack je stopil parkrat po pisarni. Nato je skočil k uradniku ter ga besno prijel za ramo.

— Ali človek božji, kaj ne slišite, da je treba pomagati in sicer hitro pomagati? Dajte mi letalo, da poletim sam in raziščem okolico letališča.

Uradnik se je otrese Jackove roke ter osorno odgovoril: — Za pustolovske podvige nimam nobenega časa, pa tudi smisla ne. In sedaj me pustite pri miru!

Jack je uvidel, da pri uradniku ne upravi ničesar. Zato je stopil k telefonski celici ter telefoniral Rosenfirschu. Nato je stopil zopet v pisarno in ne meneč se za uradnika, jel korakati po pisarni.

Kmalu je zaslišal avtomobil in takoj nato je stopil v pisarno Rosenfisch. Starec je z očmi iskal odgovor na svoje še ne izgovorjeno vprašanje.

Jack je stopil hitro k bogatemu starcu. — Mister, ne sprašujte ničesar! Vaša hči je danes zjutraj odletela z letalom, ne?

Rosenfisch je prikimal.

— In se doslej še ni vrnila?

— Sinoči sem mislil, da je v svoji sobi, je dejal Rosenfisch, — in ko me je pred pol ure zbudil zvonec telefona, sem bil tako zbežgan, da sem pozabil pogledati v Maryno spalnico.

— Saj jo ni tam!, je dejal Jack tako odločno in prepričevalno, da ga je Rosenfisch začudeno pogledal.

— A odkod vi to veste?, je vprašal starec.

— Dejal sem vam že, da ne izprašujte!

— Ampak siguren le nisem..., je neodločno spregovoril Rosenfisch ter pogledal uradnika, ki mu je dajal znake, naj ne verjame Jacku, češ, da je nadelan. — Vprašam lahko telefonično domov, ako se je morda Mary le vrnila.

— Toda storite to čim hitreje, je dejal Jack nervozno. — Vi tukaj oklevate, medtem ko vaša hči morda nujno potrebuje pomoči.

Skoro potisnil je starca v telefonsko celico. Ko je Rosenfisch stopil iz celice, je bil videti bolj potr. — Ni jo doma, sploh jo še ni bilo, odkar je odletela zjutraj z letalom.

— No vidite, saj sem vam dejal!

— In kaj naj storimo?, je vprašal nestrpno bogati starec.

— Vi ničesar!, je kratko odvrnil Jack, nato pa hitro dodal. — Hi-

tro naj se mi da letalo, da preiščem okolico!

Rosenfisch je stopil k uradniku ter položil predenj kup bankovcev. — Dajte hitro letalo na razpolago.

Uradnik je spravil denar, nato pa telefoniral v hangar. Trenutek kasneje je stalo na letališču pripravljeno enokrilno letalo.

Jack si je medtem oblekel kožuhovinast plašč, ki mu ga je prinesel, sedaj ves uslužni uradnik. Na glavo si je nataknil usnjato pilotsko čepico z očali.

Ko je stalo letalo pred pisarno pripravljeno, je dejal Jack: — Vi, Mister, lahko počakate tukaj. Upam, da se kmalu vrnem in vam prinesem poročilo. Nato se je zavihтел na letalo, motor je zabren-

čal in letalo je zdrčalo preko temnega letališča.

Rosenfisch je stal pred pisarno ter zasledoval brenčanje motorja, dokler ni popolnoma utihnilo.

Nato se je vrnil v pisarno, sedel v kot ter nepremično zrl v tla. Njegova glava se je nizko sklonila in njegovo upognjeno telo je skoro negibno slonelo v stolu.

Rosenfisch je bil nervozen. Minute so se mu zdele dolge ko ure in nejevoljno se je oziral skozi okno, kot bi težko pričakoval, da se zdani. Ali je ta bogati starec morda od dneva pričakoval odgovora, kaj se je zgodilo z Mary?

Visoko gori, boreč se s temo, je plaval Jack ter z očmi skušal zaslediti kako temno točko, ki bi mu pokazala vsaj sled, ki jo je iskal.

(Dalje sledi.)

... In zmagali smo!

(Nadaljevanje članka: Obtožujemo!)

Sobota! 9. december! To je bil dan napetosti. Sama nejasnost je vladala v Ženevi, nihče ni vedel, pa tudi povedati ni mogel, kako se bo končalo. Diplomati so imeli zaskrbljene obraze — nekaj težkega, tlaččnega je ležalo nad Ženevo.

G. Jevtič je bil energičen. Niti koraka ni hotel odstopiti. Naša stvar je pravična in mi zahtevamo zadoščenja! Moramo ga zahtevati, ker ves jugoslovanski narod čaka...

Ta dan je bil predglasnik onega velikega dne, ko mora DN dokazati svojo življensko pravico in upravičenost.

Nedelja! Državniki ne poznajo počitka! Ne smejo počivati, saj jutrišnji dan lahko prinese sicer usodne dogodke.

Cel dan sama posvetovanja... Neprestano se sestajajo delegati Francije, Anglije, Italije in Rusije.

Nekaj se pripravlja... Samo kaj?

Večer je razgibal Ženevo še bolj. Nekaj se sušlja o nekem sporazumu, nekateri vedo že nekaj o resoluciji, ki bo baje predložena DN,

V negotovosti se spušča noč nad Ženevo...

Ponedeljek! Seja, ki je bila prvotno napovedana za dopoldne, je preložena na popoldne.

Celo dopoldne sama posvetovanja. Stanovanje francoskega zunanjega ministra je ves čas oblegano.

Zvonovi ženevskih cerkva oznanjajo poldne... Popoldne nervoznost prikipi do vrhunca.

Evropa prisluhne... Cel svet pričakuje odločitve...

Ko je ura 17. je dvorana DN polna. Toda že se čuti, da je napetost popustila. Državniki se razgovarjajo med seboj, kakor bi ne reševali tako važno vprašanje.

Ob 17 je seja otvorjena.

Govorijo g. Jevtič, Titulescu, nato Laval itd. Govori trajajo do pol enajstih. Nato sejo prekinejo do pol dvanajstih, da gredo delegati lahko večerjat.

Ob pol dvanajstih zvečer se seja nadaljuje. Državniki se vračajo v dvorano razpoloženi in zgovornejši.

Predsednik ponovno otvori sejo ter poda takoj besedo angleškemu

delegatu Edenu. Ta predloži sklep, ki so ga sestavile velesile.

Nato se vrši glasovanje...

Soglasno sprejeto! Pravici je zadoščeno!

Nato govori g. Jevtič: mirno, kakor vedno, a preudarno in dosledno. — Cela dvorana je mirna, ko g. Jevtič daje nauk Madžarom. G. Eckhart s podprto glavo posluša besede g. Jevtiča. Nikoli ne bo mogel g. Eckhart pozabiti tega govora.

Za Jevtičem govori g. Beneš, še enkrat porabi priliko in govori o miru med narodi.

In g. Titulescu? Največji današnji govornik je sijajen, duhovit in dovtipen. G. Eckhartu je vroče, ko g. Titulescu priporoča Madžarsko, kot nebogljence DN, ki naj jo nauči poslušnosti...

Govore še Laval, Litvinov in Aloisi.

Nato konec! Konec ljute borbe za pravico, ki je sijajno zmagala.

Evropa se je oddahnila...

Jugoslovenci smo zadovoljni. Nismo hoteli rabiti sile, ampak zahtevali smo zadoščenje tam, kjer je edino mesto za to. Točno smo sledili tudi v tej težki uri zgledu Njega, ki je propagiral mir... In Ti Veliki naš Kralj, Vitez in Ujedinitelj, naj Ti bo to naše darilo za Tvoj rojstni dan: Maščevan Si! Maščevana je bol vsega jugoslovenskega naroda, ki ponovno obljublja: Čuvali bomo Jugoslavijo!

Beleške.

Ceylon. Tu je izbruhnila epidemija malarije. Doslej je zbolelo nad pol milijona ljudi.

Atene. Na povratku iz Ženeve se je ustavil v Atenah turški zunanji minister Tefvik Rudži bej.

Washington. Vlade evropskih držav so sporočile ameriškemu tajništvu, da ne morejo plačati decemberski obrok dolgov.

Pariz. V Palaisu Royalu so odkrili spomenik Čehoslovakom, ki so padli v svetovni vojni.

Dunaj. Na meji so pripadniki avstrijske legije ubili dva policijska uradnika.

Pariz. Mehiška vlada je dala vodji macedonskih revolucionarjev Vanči Mihajlovu dovoljenje za nastanitev v Mehiki.

Los Angeles. V Los Angelesu je nastala poplava.

Budimpešta. Državni upravitelj Horty je sprejel v avdijenci zunanjega ministra Kanyo in Tiborja Eckharta, ki sta mu poročala o dogodkih v Ženevi.

Ženeva. Abesinija je vložila pri DN pritožbo proti Italiji.

Carigrad. V notranjosti Anatolije je vladal dva dni hud potres. 25 krajev je popolnoma uničenih. Po dose-danjih vesteh je 20 mrtvih in 200 ranjenih.

Moskva. Na kolektivnem gospodarstvu Krasni Luž v Odeški pokra-krajini je bil izvršen atentat na ta-

mošnjega predsednika krajevnega Sovjeta Ivana Karo.

Moskva. Za naslednika umorjenega Kirova je bil imenovan Sendanov.

London. „Dail Mail“ poroča z Dunaja, da bo nemški poslanik von Papen zapustil Dunaj in prevzel komisarijat za Posaarje.

London. Angleška vlada bo meseca januarja odstopila.

Moskva. Litvinov se je vrnil iz Ženeve v Moskvo.

Ljubljana. V Šiški je 30 letna Frančiška Planinškova s sekiro ubila svojega nezakonskega moža Ivana Štruklja, ki je doma iz Šempasa pri Gorici.

Ljubljana. V Ljubljani se je vršila v nedeljo na telovadišču Sokola I. svečana zaprisega vojnih obveznikov. Svečanost je zelo motil dež.

Kateri tip zastopate Vi, cenjena gospa?

V nobenem letnem času ne pridejo različni ženski tipi tako do izraza, kakor v zimskem. Skoraj določno lahko ženske razdelimo v skupine, kakor n. pr. metulje ali cvetlice, s katerimi imajo ženske končno nekaj skupnega. Tako vsaj trdijo moški, ki so zaljubljeni. Pa oglejmo si nekaj tipov žensk.

Demonski tip.

Ta tip ljubi barvi: lila in zeleno. Dame tega tipa vabijo sicer svoje goste na čaj, toda iz nedolžne južine napravijo nekaj demonskega, orientalskega. V ta namen uporabljajo perzijske preproge, zastrta okna, kitajske svetilke in popolnoma tiho igrajoči gramofon. Čaj servirajo v kitajskih skodelicah. Demonski tip ženske najdemo običajno pri „gospe ravnateljci“ ali „gospe generalno ravnateljci“. Ker gostje navadno le v zimskem času prihajajo na čaj, demonski tip ne more priti v drugem letnem času do veljave.

Športni tip.

Ta tip žensk že v pozni jeseni pripravlja svoje smučke. Po cele dneve presedi zaglobljena v razne prospekte zimsko-športnih centrov. Včasih se spozabi celo na cesti in napravi gib na desno ali na levo in tako v duhu preizkuša razne smučke gibe.

Že ko prične odpadati prvo listje, prične ta tip žensk gojiti smuško gimnastiko in ob popoldnevih hodi z gojzericami po sobi in pred ogledalom. Seveda stalno spremljajo svojega moža ali zaročenca na nogometne tekme na „Ilirijo“ ali „Primorje“ in so strastne pripadnice enega ali drugega kluba. Seveda ta tip tudi poleti ne miruje. Ako ne hodijo v ilirijansko kopališče, tedaj jih srečaš na Savi.

Gospodinjki tip.

Kadarkoli stopite v stanovanje, jo dobite z metlo ali omelom v roki. Že en mesec ima spisan vrstni red božičnih jedil. Ne sprejema nobenih obiskov, ker ima polne roke dela s pripravljanjem za božič. Dnevno kupuje, pa če rabi ali ne. Cel dan godrnja, ker ima „preveč“ dela...

Mondeni tip.

Najmanj vsak teden ima nov klobuk, vsakih štirinajst dni nov parfem in vsak trenutek drugačen kožuho-vinast ovrtnik pri plašču. Vsak teden ima drugačno barvane lase in ni čudno, ako jo prijatelj na ulici ne pozdravi, ker je trenutno ne spozna. Mondena dama je po zimi srečna, ker ima največ prilike, da se kaže pri premijerah v gledališču, pri

koncertih i. t. d. Dnevno vodi svojega psička na promenado, ali pa naroči svojemu šoferju, da vozi počasneje, da si psiček lahko ogleda svet.

Zagonetna Švedinja.

Greta Garbo.

Komaj bi človek verjel, da je Švedska postala znana po Greta Garbi. Niti Gustav Vasa, niti Bernadotte nista proslavile Švedske tako, kot Greta Garbo. Zato ni noben čudež, da je junakinja iz Gösta Berlinga, „Mata Hari“ in „Kraljice Kristine“ postala prava narodna junakinja. Iz malo znane rodbine izhaja Greta Gustavson, kakor se piše Greta Garbo z meščanskim imenom, in nihče ni sanjal o tem, da bo Greta proslavila svojo rodbino. Greta se je rodila 18. septembra 1905. v Stockholmu, kot hči navadnega delavca. Imela je sestro Alvo, ki je umrla pred nekaj leti in brata Svena. Greti je bilo 14 let, ko ji je umrl oče in tedaj je morala Greta skrbeti, da si sama zasluži svoj kruh posebno, ker je morala skrbeti še za svojo mater. Greta je sanjala o tem, da bi postala igralka in posebno je bila vneta za znanega igralca Karla Brissona, ki je tedaj z največjim uspehom nastopal v Londonu in pozneje tudi v Ameriki. Ker bi za svoj igralski študij rabila denar, je zaenkrat ostalo le pri sanjah in našla si je zaslužek pri nekem brivcu v Stockholmu. Ker je bila lepa, živa in okretna se je kaj kmalu priljubila klijentom brivnice. Kljub

naйти nekoliko več uspeha, ker je ta tvrdka takrat izdelovala mnogo reklamnih filmov, pri katerih je upala najti Greta vsaj delno uresničenje svojih sanj. O božiču 1928. si je napravila tvrdka Bergström velik reklamni film, pri katerem je dobila Greta neko vlogo in režiser je bil tako navdušen nad njeno igro, da jo je angažiral še za druge reklamne filme. Režiser se je pričel bati, da bo Greta nekega dne zapustila tvrdko ter se resno posvetila filmu. Zato jo ni več uporabljal pri filmih in Greta je postala „manekin“ v trgovski hiši. Toda slučaj je bil odločilen za Greto. Nekega dne jo je srečal v Stockholmski ulici režiser Erik Petscher. Takoj

Ganljivo pa je, kako Greta Garbo ljubi svojo domovino. Pri njenem nedavnem posetu Švedske, si je kupila ob morju kos zemlje, kjer si zgradi

**Zimske suknje,
obleke i. t. d. za
gospode in otroke
v največji izbi**

I. Maček

Ljubljana, Aleksandrova 12

vilo. Ta vila bo postala dom slavne Grete Garbo z onim dnem, ko se svet preneha naslajati ob umetnosti slavne Švedinje.

Elvira.

Napisal: Hik.

Ob sedmih zvečer je dejal šef svojim uslužbencem: — Nocoj greste lahko domov in srečen božič vsem skupaj!

Nato se je okrenil ter odšel nazaj v svojo pisarno. Njegove besede so še vedno zvenele v ušesih vseh, ki so bili v trgovini. Tiho so se jeli odpravljati domov.

Tudi Elvira, mlada prodajalka je stopila k omari, kjer je imela svoj plašč in klobuk. Ni se ji mudilo... Počasi se je oblačila.

Sluga pri vratih se je nervozno prestopal z noge na nogo. Mudilo se mu je, ker doma ga čaka žena z otroci, da prižge svečke na božičnem drevescu.

Elvira je stopila na ulico, ki je bila skoro prazna. Počasi je šla proti predmestju, kjer je imela najeto sobico.

Nikogar ni imela Elvira na svetu. Nocoj, ko je sveti večer, bi želela imeti človeka, ki bi z njo praznoval ta praznični večer, ki diha iz sebe neko tajinstvenost in blaženost...

Pa Elvira ni poznala nikogar v mestu. Bila je tujka med tujci. Med svojimi tovarišicami in tovariši ni iskala prijateljstva, ker ga med njimi ne bi našla. Vsi so bili tako nezaupljivi napram njej in ona se jih je

Radio akumulatorji
Zvočne naprave
Pisalni stroji

Franc Bar sinova

družba z o. z.

Ljubljana

Cankarjevo nabrežje štev. 3

Telefon 2407

Poštni ček. račun 11.436

je spoznal, da bi bila Greta pripravna za film. Po kratki vaji so pričeli snemati silm „Luffar Peter“, uspeh je bil velik in Greta je dokončno zapustila trgovsko hišo Bergström. Sedaj se je pričela Greta razvijati. Posečala je dramatično šolo. Zaprla se je vase in se intenzivno posvetila študiju. Imela je eno samo prijateljico, sedanjo švedsko igralko Mimi Pollack-Lundell. Greti je bilo treba napraviti en sam korak do slave. Videl jo je filmski režiser Maurice Stiller in Greta Garbo, kakor se je odslej imenovala, je bila odkrita. Angažiral jo je za veliki „Gösta Berling“ film, v katerem je igrala grofico Dohna. Prišla je v Hollywood in njena karijera se je stopnjevala.

Pernice

izgotovljene — velikost 180 × 115 iz puhačega perja 220—300—in 340 Din la puh pa po 450—550 Din. Garantirano, solidna postrežba pri

Rudolf Sever

Ljubljana, Marijin trg štev. 2

temu pa je vedela, da zanjo ni pri brivcu nobene bodočnosti in vstopila je v službo v veliko trgovsko hišo Paul U. Bergström. Tam je upala

bala. Nikoli ni skušala priti v njih družbo.

Njena sobica, v podstrešju stare hiše, je bila nesimpatična in mrzla. Ko je nocoj Elvira stopila v njo, jo je zazebljo. Tako pusta in mrzla se ji ni še nikoli zazdela.

Prižgala je luč, ki je komaj preganala temo iz kotov, a kljub temu se je Elviri zdelo, da leze tema iz kotov nazaj in ji grozi, da jo zagrne.

Stopila je k oknu ter pogledala k sosedovim. Bili so ravno zbrani ob božičnem dreveščku in Elvira je videla jasne in vesele obraze.

A ona? Nikogar nima, ki bi ji vsaj voščil praznike in ji dal toplo besedo.

Preko mestnih streh so odmevali glasovi zvonov, ki so oznanjali rojstvo Krista.

In v Elviri se je porajalo nenadno hrepenenje po kakem doživetju, ki bi vsaj nekoliko nasličil sreči.

Oblekla se je in odhitela zopet na ulico. Boljše je tam, nego gori v nezakurjeni in pusti sobi.

Zopet je stopala skozi ulice, ki so bile, kakor izumrle. A Elviro je vleklo hrepenenje nekam, kjer bi našla vsaj košček tistega, kar ljudje imenujejo srečo.

— Gospodična!

Elvira je obstala, kajti pred njo je stal mlad in eleganten gospod. Nikoli ga ni še videla, a vseeno se ji je zdel čudno znan.

— Srečne praznike vam želim gospodična!, je dejal neznanec in njegov glas je zvenel tako toplo, da mu je Elvira nehote dala roko.

— Hvala!, je odgovorila.

— Hočete z menoj praznovati nocojšnji večer?, je vprašal Elviro.

Pogledala ga je. — Z vami? Kdo ste vi, ki me vabite s seboj?

Neznanec se je nasmešnil in odgovoril: — Jaz? Človek, ki je sam, ki nima nikogar na svetu.

Elvira se je zamislila za trenutek, nato je dejala z odločnim glasom: — Zaupam vam, pojdiva!

— — — — —
V topli in svetli sobi je neznanec posadil Elviro na otomano ter ji prinesel čaja, keksov in likerja. Nato je navil gramofon in po sobi se je razlegala pesem: Sveta noč... blažena noč...

Ko se je Elvira razživila in ji je liker pregnal plahost, je neznanec navil ponovno gramofon in zaplesal z Elviro tango.

Elvira je bila srečna...

— — — — —
Drugo jutro se je Elvira zbudila pozno, še vsa omotena od preveč zavžitega likerja. Ko se je ozrla okrog sebe je šele opazila, da leži na otomani v neznančevi sobi.

Nato je pogledala po sebi... Njena obleka je bila vsa v neredu... njen sinočnji gostitelj je trdno spal v svoji postelji.

Razumela je Elvira, kaj se je bilo zgodilo z njo. Počasi je vstala

in stopila k ogledalu. Dolgo je zrla v njem svoj obraz. — Nič zato!, je dejala končno sama pri sebi ter si pričela urejevati lase. Nato je oblekla plašč ter dala na glavo klobuček.

Tiho je stopila k neznančevi postelji ter se sklonila čezenj. — Hvala ti za toplo besedo in voščilo!, je zašepetala ter ga čisto na rahlo poljubila na čelo.

Nato je počasi odšla...

Stopala je po ulici zavita v svoj plašč in bila je srečna, da je našla za par ur človeka, ki ji je pokazal vsaj navidezno srečo. Koliko pa je plačala za nekaj ur navidezne sreče, na to Elvira ni hotela misliti.

Ljudje, ki imajo največje dohodke.

Neki angleški časopis je napravil statistiko najboljših plačanih ljudi na Angleškem.

Evangelina Booth, 69 letna voditeljica armade spasa ima letno 78.000 dinarjev čistih dohodkov.

Ramsay Mac Donald, angleški ministrski predsednik zasluži letno 624.000 dinarjev.

Lord Hewart, od leta 1922. najvišji sodnik na Angleškem ima let-

Lord Hewart.

no 1.000.000 dinarjev plače. Pri tem je zanimivo, da ima ta mož precej višjo plačo, nego angleški ministrski predsednik.

Gordon Richards pa ni niti minister, niti lord-sodnik, ampak le dirkač. Seveda poklicni dirkač. Njegovi dohodki znašajo letno nič manj kot 1.250.000 dinarjev. Kje se more meriti z njimi glede plače ministrski predsednik.

Gordon Richards.

Nadškof doktor Cosmo Gordon Lang, najvišji poglavar anglikanske cerkve na Angleškem pa zasluži izmed vseh naštetih največ: 2.340.000 dinarjev letno.

Marsikdo, ki bo čital gornje vrste, si bo mislil: „Kako srečni so ljudje, ki imajo take dohodke!“

Za naše gospodinje.

Goveje meso, prirejeno kot divjačina.

Vzemi ½ kg govejega mesa, ki ga „našpikaj“ s prekajeno slanino. Nato deni v kozico drobno zrezanih korenin zelene, peteršilja, korenja, pora, rumene kolerabe in čebule. V to položi osoljeno meso, ki ga polij s kisom in vodo. Na meso potresi nekoliko cimeta, zmletih nageljnovih klinčkov ter nekoliko oreščka in limbergerja. Nato postavi v pečico ter pusti dušiti eno uro, da je vsa zelenjava

Mleko, slaščice, kruh in vse mlečne izdelke

dobite vedno sveže v

mlekarni, Moste

Tovarniška ulica 11

**Kuhano mleko, čaj,
kava, i. t. d.**

mehka. Med pečenjem večkrat polivaj meso z juho ali vodo.

Ko je zelenjava mehka, jo pasiraj, meso pa zreži v zrezke. Zloži meso nazaj v kozico in prideni omako, ki si jo dobila s pasiranjem. To pusti vreti, medtem pa napravi prežganje iz ene žlice moke ter vlij to prežganje na meso in premešaj omako. Prideni nekaj kaper in kisle smetane. Nato takoj serviraj s kruhovimi cmoki.

Naše zdravje.

Zastrupljenje z nikotinom.

Strupeni del tobaka je nikotin, ki močno vpliva na želodčno živčevje in lahko povzroči težke napade slabosti in omotice. Žene, ki imajo moške ali sinove, ki močno kadijo, naj vplivajo nanje, da so pri kajenju zmernejši. Čim opazite znake zastrupljenja z nikotinom, poiščite takoj zdravniško pomoč.

Zastrupljenje s pokvarjenimi klobasami.

Ako je klobasa pokvarjena, ima poseben, neprijeten duh. Pri uživanju klobas je treba torej največje previdnosti. Strup, ki nastane v pokvarjeni klobasi, je jako nevaren. Ako smo zaužili tako klobaso, tedaj skrbimo hitro za sredstvo, ki nam omogoči bljuvanje.

Če se strup prehitro razširi, rešitev ni več mogoča in nesrečni zastrupljenec umirje po večdnem trpljenju vsled izčrpanosti.

Šport.

Francija : Jugoslavija 3 : 2 (1 : 1).

Na igrišču Parc de Prince se je vršila v nedeljo četrti meddržavna

tekma med obema reprezentancama. Tekmi so prisostvovala mnoge ugledne osebnosti ter 40.000 ljudi. Tekma sama je bila napeta in fair. Kar se tiče igre naše reprezentance je pomniti, da smo pričakovali več — da, mnogo več! A kaj hočemo? Ko gre zares, naša moštva rada zataji jo... Po igri je zmaga Francije povsem zaslužena.

Ilirija : Svoboda (Mb.) 13 : 1 (7 : 1).

Ilirija je v nedeljo absolvirala svojo predzadnjo tekmo v jesenski sezoni ter odpravila mariborsko Svobodo s hazenskim rezultatom. Po nedeljski igri sodeč, Svoboda še ni zrela za podsavezno ligo. Morda bo prihodnje leto bolj posrečeno segla v boj za točke.

Rapid : Maribor 5 : 0 (2 : 0).

Nedeljska tekma med lokalnima rivaloma se je končala s katastrofo za Maribor. Moštvo Maribora je bilo tako slabo in igralo tako brezglavo, da je zaslužno izgubilo obe točki.

Primorje : Slavija (Varaždin) 4 : 0 (2 : 0).

Primorje, ki ni bilo kompletno, je v nedeljo gostovalo proti Varaždinski Slaviji ter zaslužno zmagalo z gornjim rezultatom.

Madžarska : Irska 4 : 2.

Dopisujemo si.

Zima je tu in z njo dolgočasni dnevi in puščoba. Zato si vsak skuša tudi pozimi dobiti kako zabavo, ki pa mora biti cenena. Naša uprava Vam nudi tako zabavo v obliki dopisovanja. Potom našega lista si lahko dobite prijatelja ali prijateljico, ki Vam bosta potem medsebojnega izmenjavanja pisem krajšala čas. Z malim oglasom v našem listu lahko dobite osebo, ki bo dopisovala z Vami. Lahko si potem dopisujete direktno, lahko pa tudi preko našega lista. Dopisovanje preko lista je jako zabavno in se vrši na ta način, da osebo, ki ste ji poslali odgovor v našo upravo, obvestite z malim oglasom potem „Rakete“, nakar bo dotična oseba sama dvignila pismo pri upravi ali pa pisala upravi, na kateri naslov naj se pismo pošlje. Istotako boste zopet Vi prejeli potom uprave odgovor na

svoj dopis in tako dalje. Od takega dopisovanja imate to korist, da Vašega imena oseba, s katero dopisujete ne bo nikoli izvedela, ravnotako pa seveda Vi ne boste izvedeli imena one osebe, ki odgovarja na Vaše dopise. Uprava se zavezuje, da nobenega imena ne bo nikomur in pod nobenim pogojem izdala. Za vsebino dopisov seveda uprava ne prevzame nobenega jamstva. Z današnjo številko odpiramo rubriko „Dopisovanja“ in vabimo vse cenj. čitatele, da se je poslužijo. **Cena besedi za dopisovanje je 50 para, ki se lahko pošlje obenem z oglasom v znamkah.**

Raketin humor.

Poskušnja.

— Prosim vas gospod lekarnar poskusite ta prašek ali je sladkor.

— Ne... nima sladkega okusa.

— Potem je to prašek proti mrčesu.

Tudi poklic.

Učitelj: — Janez, kaj je tvoj oče?

Janez: — Radijski poslušalec.

Odvisno od oporoke.

— Je umrl vaš oče pri polni zvesti?

— Tega še ne vem. To je odvisno od oporoke, ki jo še nismo odprli.

Ne dolgo.

On: — Nekateri moški imajo več denarja, nego pameti.

Ona: — Toda tudi tega ne dolgo.

Dva pridneža.

— Prosim, kam greš?

— Nikamor.

— Kaj boš delal?

— Nič! A kam greš ti?

— S teboj.

— A kaj boš delal?

— Pomagal ti bom.

Amater pred sodiščem.

Sodnik: — Kaj morete navesti v svojo obrambo glede vloma, ki ste ga izvršili?

Vlomilec: — Jaz nisem vlomil gospod sodnik, da bi kaj ukradel, ampak samo zato, da sem zadovoljil svojemu amaterskemu nagnjenju.

Sigurno znamenje.

— Po kom spoznate steklega psa?

— Po tem, ker oni, ki ga stekel pes ugrizne, navadno pobesni.

Na koncertu.

— Zakaj ti dve dami pojeta vedno skupaj?

— Najbrž ena sama noče nositi odgovornosti za efekt.

Razlog.

Ona: — Zakaj se ne oženiš? Poznam toliko srečnih zakonov.

On: — Da, toda v vseh srečnih zakonih, ki jih poznam so že vse žene poročene.

Razstresenec.

Profesor: — Iz srca občutim težko izgubo, ki vas je zadela s smrtjo vašega moža, draga gospa. Bodite tako dobri in izrazite moje sožalje tudi vašemu možu.

Svetopisemska uganka.

— Zakaj se je Lotova žena okrenila, ko je gorela Sodoma in Gomora?

— Da jo ne bi povozili ognjegasci!

Vendar nekaj ve.

Profesor: — Kaj vam je znano o Jelačiču?

Dijak: — Jelačić — Jelačić — ima trg v Zagrebu.

Križanka št. 3.

1	2		3			4
5						
		6		7		
8	9			10	11	
12				13		
14			15	16		
17		20			18	
19						

Pomen besed.

Vodoravno: 1. Prijem pri rokoborbi (Jap.), 5. število, 6. pesnitev, 8. vrsta pesmi, 10. kaz. zaimek, 12. sorodnik, 15. del semena, 14. ital. spolnik, 15. razdobje, 17. žival, 18. osebni zaimek, 19. pogojnik.

Navpično: 1. ptica, 2. veznik, 3. zvezda, 4. pripadnik indij. plemena, 7. znamka oblačilne industrije, 9. prebivalec Jugoslavije, 11. bolezen, 16. slov. bog, 20. prihodnost.

Rešitve sprejemamo do 27. t. m.

Rešitev križanke št. 1.

Vodoravno: 1. car, 4. jod, 7. hrt, 11. rja, 14. IA, 18. en, 21. SIO, 25. AKO, 28. PEK, 31. GARNILA, 38. ODA, 41. JA.

Navpično: 1. CHICAGO, 2. ARA, 3. RT, 4. JR, 5. OJE, 6. DANSKA, 26. KAD, 21. SORA, 23. OPIJ, 29. ELA.

Dopisovanja.

(Beseda 50 p.)

Mlad gospod, inteligenten, želi dopisovati z gospo ali gospodično. Cenj. dopise na upravo „Rakete“ pod značko „Kratek čas“.

Starejša gospa želi poznanstva s starejšim gospodom. Poznanstvo želim v svrhu dopisovanja, da si s tem krajšam ure osamljenosti in tuge. Samo gospod enakih občutkov naj mi piše na upravo „Rakete“ pod značko: „Tudi starost želi razvedrila“.

Tu odrežite!**Naročilnica.**

Naročam tednik „RAKETA“, ki mi ga pošiljajte na moj naslov:
Naročnino Din 4.— mesečno bom poravnal, ko prejmem položnico.

Podpis:

Natančen naslov:

Upravi tednika „RAKETA“, Ljubljana - Moste, Tovarniška ulica 11.

Tu odrežite!

Izdaja konzorcij „Rakete“. Za izdajatelja in uredništvo odgovarja H. Rebolj, Ljubljana. — Tisk J. Blasnika nasl., Univerzitetna tiskarna in litografija d. d. v Ljubljani. Odgovoren L. Mikuš.

Samostojna gospodična želi znanja v svrhu dopisovanja z gospodom. Cenj. ponudbe na upravo „Rakete“ pod: „Razvedrilo zimskih večerov“.

Mali oglasi.

(Vsaka beseda 50 para.)

Blazine za otomane

in čajne pupce izdelujemo po najnižji ceni. Naslov v upravi „Rakete“.

Mlada, samostojna gospodična

želi znanja s starejšim, dobro situiranim gospodom. Cenj. ponudbe na upravo „Rakete“ pod značko: „Ni dobro samemu biti.“

Otroško trokolo

ugodno prodam. Lepa prilika za božično darilo. Naslov v upravi „Rakete“.

Akviziterje

za naš list sprejemamo v vseh krajih. Ponudbe na upravo „Rakete“.

Ženitne ponudbe, službe, prodaja in v vseh svojih potrebah se obrnite zaupno na mali oglasnik „Rakete“.